

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Perfectionibus Moribusque Divinis Libri XIV

Lessius, Leonardus

Antverpiae, 1620

Cap. V. Modus apprehendendi infinitatem Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46817](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46817)

secundum quas ipse omnia produxit, ut ait Dionysius De diuin. nom. cap. 5. & tamquam in causa finali: omnia enim sicut natura sua sunt ab ipso, ita etiam sunt propter ipsum. Vnde omnia nobis ad ipsum referenda: alioquin parum boni ex rebus ipsis percipiemus. Denique tamquam cause particulares in vniuersali. Hos modos insinuat Dionysius lib. De diuin. nom. c. 4. Εἰς αὐτῶν πᾶσα ἀρχὴ ὡς ἄρχειν, ἀρχὴ, τελικὴ, ποιητικὴ, εἰδικὴ, σοιχαστικὴ, καὶ ἀπλῶς πᾶσα ἀρχὴ, πᾶσα σιωχὴ, πᾶν πέρας. In ipso, inquit, est omne principium exemplare, finale, efficiens, formale, elementare, & simpliciter omne principium, omnis connexio, omnis terminus. Vbi quinque Principiorum genera in Deo contineri ostendit, ita ut ipse sit principium omnis principij, & causa omnium causarum: nec tantum res ipsas in Deo eminenter contineri, sed etiam omnia rerum principia, & omnes causas. Vnde passim vocat Deum ἀρχαρχον ἀρχῆς, principium omni principio superius & eminentius. Idem significat Apostolus cum ait: *Ex ipso*, Ad Rom. 11, *per ipsum, & in ipso, & ad ipsum sunt omnia.* sic enim citat ibidem Dionysius. *Ex ipso*, designat primam & originalem causam efficientem: *per ipsum*, exemplarem: *ad ipsum*, finalem: *in ipso*, causam sustentantem omnia veluti quidam fundus & fundamentum omnium, cui omnia innixa recumbunt.

CAPVT V.

Modus apprehendendi infinitatem Dei.

21 **M**AGNI interest ad fructum colligendum ex consideratione infinitatis Dei, ut quis amplo & illustri modo possit eam menti obicere, & cum rerum creaturarum angustiis conferre. Hoc ut melius fiat, considerandum est triplex interuallum infinitum inter Deum & hominem quemlibet. Primum est inter singulos homines & totum genus humanum, non solum quod aliquando existit, sed etiam quod cogitatione fingi potest. Excedit enim tota illa multitudo singulorum homines & numero & loco & estimatione infinite. quid obsecro est anima vna in tam immensa creatura?

Secundum est inter totum genus humanum & totam multitudinem creaturæ rationalis possibilem. Cum enim secundum certam DD. sententiam, Angelorum species Deo possibilem infinita ferie excurrant, idque assidue crescendo in perfectione, sicut crescunt species numerorum sine fine, & sub singulis infinita sint indi-

C uida;

uidua; quid est totum genus humanum, quod infimum locum tenet, ad illam infinities infinitam, & in infinitum perfectiorem Angelorum multitudinem? Sanè non est tanti, quanti vna arenula ad montem immensum.

Tertium est inter totam illam creaturæ possibilis infinitam con-²² generiem, & Deum. Deus enim totam creaturæ possibilis præstantiam & æstimationem superat infinities infinitè. Primò, quia natura sua est infinitè excellentior. Nam tota creatura ad ipsum, est sicut imago picta ad exemplar; sicut character aquæ vel potius vacuo impressus, ad sigillum; sicut vmbra ad solem. Vnde etiamsi tota creatura possibilis simul existeret, nihilominus Deo radium sui influxus subrahente, statim in nihilum euanesceret, nec vquam eius maneret vestigium. Secundò, quia quidquid in tota illa multitudine sparsim habetur boni, id totum in Deo est collectum in simplicem vnitatem, omni impuritate & imperfectione detesta; ac proinde sine omni limitatione. Itaque cum in Deo sit absque limitatione quam habebat in creatura, erit in eo infinitè melius quàm in creatura.

Alio modo potest concipi hæc infinitudo per quamdam abstra-²³ ctionem. Sicut enim humana natura abstracta ab indiuiduis more Platónico apprehenditur vt quid infinitum secundum illam speciem (vt pote æquiualens infinitis indiuiduis, & infinitis communicabile) ita ipsum esse abstractum ab omnibus entibus per modum formæ, & per se subsistens apprehenditur vt infinitum absolute in genere entis; cum ipsius esse communiõ, omnia quæ sunt, rationem entis habeant. Hoc modo sæpè D. Thomas, & D. Dionysius vocant Deum, *ipsum esse*; quia est veluti forma quædam abstracta & separata ab omni ente limitato, per se subsistens, cuius communiõne & veluti attractu, omnia quæ sunt, essentialia & esse accipiunt.

S. Thom. 1.
p. q. 3. a. 2. ad
3. & q. 7. a. 1.
ad 3. q. 44.
a. 1. in corp.
Dionys. c. 5.
De diu. nom.
*Quod Deus
sit ipsum esse
superessentia-
le omnium.*

CAPVT VI

Quis fructus ex consideratione infinitatis colligatur.

MULTIPLEX fructus ex hac consideratione capi potest, sed potissimum quadruplex.

Primus est, vt summa reuerentia & humilitate cum Deo agamus, & coram ipso ambulemus. Quò enim maior Princeps, cum²⁴ quo